

Марійка Підгірянкa

Сьогодні, любі друзі, ми поговоримо про українську дівчинку, яка згодом стала великою українською письменницею, поетесою, народним педагогом, активною культурно-освітньою діячкою – Марійку Підгірянку.

Народилася Марія Ленерт, відома в літературі як Марійка Підгірянкa, 29 березня 1881 р. в сім'ї лісничого підгірського села Білі Ослави Надвірнянського р-ну. Росла Марійка в колі дружної багатодітної сім'ї, на лоні чудової природи гуцульського краю, серед чесних, працьовитих людей з доброю душею, творців і носіїв захоплюючих легенд, казок, пісень. Все це мало великий вплив на формування у майбутньої письменниці, демократичного світогляду, гуманних почуттів, любові до рідного краю.

Обтяжений великою сім'єю, батько не міг дати науку всім своїм дітям. Він забезпечив освітою тільки сина. Однак допитлива і здібна Марійка енергійно взялась за самоосвіту. Дівчинка тяглась до науки. Вона з дитинства поринула у світ літератури, а сприяв цьому дідусь по матері, священник Микола Волошин, який навчив улюблену внучку читати і писати. У його домі була багата бібліотека. Провідуючи дідуся, Марійка часто засиджувалась у бібліотеці, вчитувавшись в рядки творів української і світової класики.

А ще змалечку виношувала Марійка Ленерт у серці свою заповітну мрію – стати вчителькою, що спонукало її наполегливо працювати над собою. Завдяки цьому вона самотужки оволоділа навчальним матеріалом і в липні 1896 р. у Коломій екстерном склала іспити за восьмикласну жіночу школу, а пізніше і за Львівську вчительську семінарію. Тоді молода вчителька поринає у вир улюбленої педагогічної праці, якій присвячує понад 40 років.

Перша світова війна не обминула й сім'ю Домбровських. У березні 1915 р. чоловік мобілізувався до австрійської армії, а Марія з чотирма дітьми евакуювалась в Австрію, але завжди думками линула до батьківщини

Нелегкі випробування випали на долю цієї талановитої жінки; переслідування, звільнення з роботи, злигодні воєнних літ... А тут ще нове лихо... Навесні 1940 року під час бомбардування згорає будинок поетеси, а внаслідок нещасного випадку (попадає під копита переляканого коня) сама Марійка Підгірянкa була тяжко покалічена. Їй довелося розлучитися з учительською працею. З 1957 р. Домбровські, як пенсіонери, мешкали в передмісті Львова, де поетеса й померла 17 травня 1963 р. Похована письменниця в Львові на Личаківському цвинтарі. Марійка Підгірянкa була вірною дочкою українського народу. В її особі щасливо поєднується талант народного педагога й поетеси, прозаїка й драматурга, перекладача й громадського діяча. Вона йшла в одній лаві зі своїми сучасниками, такими ж педагогами й поетесами, як Уляна Кравченко, Клементина Попович, Чайка Дніпрова, Наталя Кобилянська, які боролися за відродження української нації, за щастя народне, за емансипацію жінки.

Марійка Підгірянкa крім віршів, п'єс, перекладів і переспівів, написала ряд оповідань, великі епічні твори-поєми: "Мати страдниця" (1916), "Князь Лаборець" (1923), ряд педагогічних і літературно-критичних статей, як-то: "З Перемишлян", "Ганна Барвінок".

Сьогодні ми з вами ознайомисся з її творами для молодшого юнацтва.

У хатинці

Тихо, ляля моя, спи!
Надворі гудуть вітри.
Надворі мете снігами,
Нам тут добре коло мами.

Нам тут добре у хатинці
І лялюні, і дитинці,
Спи, лялюню, спи!
Хай гудуть вітри!

Маленькі наші ноги

Маленькі наші ноги,
Та знають свою путь.
На службу Україні,
Як виростуть підуть.

Маленькі наші ручки,
Та кріпнуть і ростуть.
На службу Україні –
Всі сили віддадуть.

Дитячі в нас серденька,
Та сильне в них чуття:
Любити Україну
Будем ціле життя.

Маленькі наші ноги,
Та знають куди йти.
На службу Україні
Йдім, сестри і брати!

Та Оленка, та маленька

Та Оленка, та маленька
Танцювала веселенька,
Танцювала без устанку,
Як світило сонце зранку.

Та Оленка, та маленька
Танцювала веселенька,
Танцювала і в тій порі,
Коли сонце грало вгорі

Та Оленка, та маленька
Танцювала веселенька,
Танцювала вечорами,
Коли сонце за горами.

Коли сонце за горами,
А Оленка біля мами.
Та Оленка, та маленька,
Що гуляла веселенька.